

Uppföljningsrapport 2 2017

Social resursnämnd

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	4
2 Uppföljning av nämndens verksamhet, personal och ekonomi	5
2.1 Verksamhetens utveckling.....	5
2.2 Utfall och prognos	6
2.2.1 <i>Utfall till och med perioden</i>	6
2.2.2 <i>Prognos</i>	7
2.3 Intäcks-, kostnads- och personalvolymsutveckling.....	7
2.4 Utveckling inom personalområdet.....	9
2.5 Kommunbidrag och nämndbidrag	11
2.5.1 <i>Kommunbidrag KF/KS</i>	11
2.6 Revidering av budgeterat resultat	11
2.7 Resultat enligt organisationsstrukturen.....	11
2.8 Uppföljning av budgetavvikelser.....	14
2.8.1 <i>Uppföljning av beslutade åtgärder</i>	14
3 Uppföljning av Kommunfullmäktiges budget	15
3.1 Göteborg ska vara en jämlik stad.....	15
3.1.1 <i>Processägarskapet</i>	17
3.2 De mänskliga rättigheterna ska genomsyra alla stadens verksamheter	17
3.3 Göteborgarnas möjligheter till delaktighet och inflytande ska öka	18
3.4 Den strukturella könsdiskrimineringen ska upphöra	19
3.5 Idrotts- och föreningslivet ska nå fler målgrupper.....	20
3.6 Livsvillkoren för personer med fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning ska förbättras	21
3.7 Individ- och familjeomsorgen ska skapa mer jämlika livs- chanser för stadens invånare	22
3.7.1 <i>Processägarskapet</i>	23
3.8 Alla elever ska oavsett bakgrund nå målen inom skolan och kunna utvecklas till sin fulla potential	24
3.9 Äldres livsvillkor ska förbättras.....	24
3.10 Göteborg ska minska sin miljö- och klimatpåverkan för att bli en hållbar stad med globalt och lokalt rättvisa utsläpp	25
3.11 Bostadsbristen ska byggas bort och bostadsbehoven tillgodoses bättre	26
3.12 Det hållbara resandet ska öka	26
3.13 Sysselsättningen för grupper långt ifrån arbetsmarknaden ska öka.....	27
3.14 Göteborg ska vara en hållbar innovationsstad med ökande jobbtillväxt	27
3.15 Göteborgarnas möjlighet att turista i sin egen stad ska öka.....	27
3.16 Tillgängligheten till kultur ska öka.....	27

3.17	Osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor ska upphöra	27
3.18	Göteborg ska öka andelen hållbara upphandlingar	28
4	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	30
4.1	Mottagning av nyanlända	30
4.1.1	Statsbidrag	31
4.2	Uppdrag från Kommunfullmäktige angående Plan mot våld i nära relationer .	31
4.3	Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah	32

Bilagor

Bilaga 1: Lex Sarah

1 Sammanfattning

Vi ser en viss måluppfyllelse i huvuddelen av fullmäktiges mål. Samtidigt kan vi konstatera att målen är långsiktiga och resultatet ofta svårt för oss att följa upp då flera faktorer påverkar. Detta pekar på vikten av att ytterligare utveckla arbetet med indikatorer för att förbättra våra analyser.

Bristen på bostäder

Bostadsbristen slår hårt mot människor som redan är i en svår situation. Flera av våra målgrupper har mycket svårt att hitta en bostad. Det påverkar individerna och leder ofta till dyra boendelösningar för kommunen. Situationen för nyanlända och särskilt barnfamiljer är oroande liksom att nyanlända som anvisats till staden placeras i mellanboenden. Förändring i den statliga ersättningen leder också till att ensamkommande ungdomar med uppehållstillstånd som har eller kommer fylla 18 år inte längre kan bo kvar i boenden, utan behöver egen bostad. Bostadsbristen leder också till att färre kvinnor får plats i skyddat boende och att placeringarna blir längre och kostnaden högre än nödvändigt.

Processägarskap

Förutom Jämlikt Göteborg är nämnden processägare för målet *Individ och familjeomsorgen ska skapa mer jämlika livschanser för stadens invånare* tillsammans med SDN Askim-Frölunda-Högsbo. Vi har tagit fram en strategi för att knyta ihop stadens kärnprocesser inom socialtjänsten med Jämlikt Göteborg. De breda strategierna inom fokusområdena för Jämlik Göteborg behöver kompletteras med utvecklingen av socialtjänstens kärnverksamhet, då det är socialtjänsten som möter göteborgarna som har störst behov av mobiliserande och stödjande insatser.

Utmaningar i vissa stadsdelar

Att vända utvecklingen i de särskilt utsatta områdena är en förutsättning för en jämlik stad. Samverkan mellan polisen och berörda förvaltningar i staden har stärkts, men vi behöver också hitta sätt att kraftsamla i staden för att gemensamt åstadkomma en förändring. Genom nämndens roll som processägare för Jämlikt Göteborg har vi möjligheten att mobilisera ytterligare aktörer. Under hösten kommer arbetet intensifieras.

Kompetensförsörjning

Att bemanna verksamheten med kompetent personal är ett växande problem. Personalomsättningen har ökat och vi har svårigheter att rekrytera erfarna medarbetare och matcha lönekrav. Situationen påverkar kontinuiteten och kvaliteten i verksamheten samt arbetsmiljön för både chefer och medarbetare. För att bromsa utvecklingen krävs bland annat ett aktivt arbetsmiljöarbete, med fokus på organisatoriska och sociala aspekter samt en lönebildning där långvarigt goda prestationer premieras tydligare.

Omställning av personal från boenden för ensamkommande har gått snabbare än planerat. Förvaltningens och stadens brist på personal har varit positivt för omställningsarbetet.

Ekonomi

Det ekonomiska resultatet visar på en avvikelse mellan utfall och budget med 18 182 tkr för perioden januari till och med augusti. Årets prognostiserade utfall beräknas till – 6 500 tkr vilket är lika med budgeterat resultat.

2 Uppföljning av nämndens verksamhet, personal och ekonomi

2.1 Verksamhetens utveckling

Bostadsbristen

Bristen på bostäder slår hårt mot många människor som redan befinner sig i en svår situation. Det gäller många ensamkommande unga som fått uppehållstillstånd och som har eller kommer att fylla 18 år. De kan inte längre bo kvar i förvaltningens boenden på grund av det statliga ersättningssystemet som ändrades 1 januari i år. Det gäller också många nyanlända som fått uppehållstillstånd och framför allt barnfamiljer, som bott i eget boende i Göteborg under asyltiden. De nyanlända har mycket svårt att hitta en egen bostad och det leder ofta till dyra boendelösningar för kommunen.

Många nyanlända som anvisats till staden genom Bosättningslagen placeras i mellanboenden. Under året har förvaltningen fått i uppdrag att sköta driften av de flesta av dessa mellanboenden.

Färre kvinnor som behöver skyddat boende får plats på jourboenden för kvinnor på grund av att det är svårt att hitta annat boende efter att skyddsbehovet upphört. Antalet kvinnor som fått skyddsplacering har sjunkit från 43 kvinnor 2016 till 28 kvinnor 2017. Förutom att färre kvinnor får jourboende och att kostnaden blir högre än nödvändigt är det inte önskvärt med längre institutionsvistelser än nödvändigt.

Unga ensamkommande

Det finns en relativt stor grupp unga i Göteborg med begränsad rätt till stöd av socialtjänsten. Det är unga som fyllt 18 år under asyltiden eller bedömts vara över 18 år och inte får uppehållstillstånd, men som blir kvar i kommunen. Det är också unga som fått utvisningsbeslut eller som aldrig haft uppehållsrätt i landet. Förvaltningen har ett särskilt uppdrag att samordna insatser för målgruppen. Förvaltningen har tillsammans med SDF Centrum, polis, frivilligorganisationer och näringslivets intressenter i city enats om en handlingsplan för ökad trygghet. Insatserna har hittills fått önskad effekt på Kanaltorget och kring Nordstan, men så länge grundproblematiken kvarstår kan det uppstå problem på andra platser i staden. Vi behöver en fortsatt dialog i staden kring målgruppen och vilka ytterligare insatser som kan behövas riktade till individerna.

Omställning av verksamhet till stödboenden

Förvaltningen har genomfört en stor omstrukturering och anpassning av boenden för ensamkommande. Många boenden har avvecklats och några har omvandlats till stödboenden. Stödboenden är en ny boendeform för förvaltningen.

Särskilt utsatta områden

Nyligen genomfördes en analysrapport baserad på rapporterna "*Utsatta områden – sociala risker, kollektiv förmåga och oönskade händelser*" samt "*Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg*". Karaktäristiskt för de särskilt utsatta områdena är lågt valdeltagande, mellanmännisklig och institutionell brist på tillit samt upplevd otrygghet. Specifik kriminalitet som våld i den offentliga miljön och inslag av våldsbejakande religiös extremism förekommer. Rapporten visar även att invånarna i de särskilt utsatta mellanområdena har sämre möjligheter att bygga upp ett socialt kapital. Deltagandet i föreningsliv är lägre än i andra delar av staden. Den upplevda sociala isoleringen och den upplevda otryggheten i det offentliga rummet är högre. Staden behöver prioritera och kraftsamla och förvaltningen har fått ett särskilt uppdrag att samordna arbetet, vilket startar till hösten. Förvaltningen ingår i mobiliseringen i de aktuella stadsdelarna utifrån en palett av insatser och frågeställningar. Vår roll ska vara att foga samman stadsdelarnas arbete till den övergripande målbilden.

2.2 Utfall och prognos

	Perioden			Helår		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Utfall fg år
Intäkter	645 478	668 619	-23 141	890 715	937 501	1 429 343
- varav statsbidrag	205 849	275 910	-69 131	204 502	348 128	742 061
Kostnader	-1 061 329	-1 102 331	41 002	-1 588 346	-1 634 203	-1 955 239
Nettokostnad	-415 851	-433 712	17 861	-697 632	-696 700	-526 079
Kommunbidrag	459 889	459 480	409	691 240	690 200	532 400
Resultat	43 950	25 768	18 182	-6 500	-6 500	6 321
Eget kapital				34 821	34 821	41 321
Lönekostnad exkl arvoden	-361 618	-369 060	7 442	544 721	-555 936	-583 094
Arbetad tid (årsarbetare)				1 496		1 657
Lönekostnad per årsarbetare				-364		-352

2.2.1 Utfall till och med perioden

Utfallet för perioden januari till och med augusti uppgår till 43 950 tkr. Det budgeterade resultatet för samma period är 25 768 tkr, vilket innebär en positiv avvikelse med 18 182 tkr. I jämförelse med månadsrapporten för juli redovisar förvaltningen ett förbättrat resultat (14 692 tkr) i förhållande till budget.

Det positiva resultatet i förhållande till budget beror främst på:

- Effekt av den åtgärdsplan för budget i balans 2017 som nämnden beslutade om i maj genererar överskott inom bland annat Förvaltningsgemensamt och Social utveckling.
- Uppdrag kopplat till nämndens budget 2017 som ska genomföras men vars medel ännu ej fördelats och där kostnader ej ännu uppkommit, detta genererar tillfälligt överskott inom Förvaltningsgemensamt.
- Lägre personalkostnader inom Stöd till familjer och individer genererar överskott till och med augusti. Vakanta tjänster är beräknade att tillsättas under hösten.

I övriga verksamhetsområden redovisas underskott för perioden. Inom Boende och socialjour redovisas underskottet främst inom socialjouren samt äldreboenden. Inom Funktionsstöd redovisas underskott främst på grund av lägre intäkter inom korttidshemmen, korttidsverksamheten och Förvaltarenheten än budgeterat. Integration redovisar ett underskott som främst förklaras av det ändra ersättningssystem från och med april i år som innebär att tomma platser inom boende ensamkommande ej längre ersätts samt att belagda platser ersätts till en lägre nivå. Sedan juli finansieras även boende ensamkommande via försäljning till stadsdelsnämnderna. I kombination med den volymminskning som skett inom området har det inneburit underskott för verksamhetsområdet som beräknas fortsatt öka under hösten. Med anledning av detta lämnar förvaltningen en prognos för 2017 på – 6 500 tkr. Mer information om de ekonomiska resultaten för respektive verksamhetsområde finns under avsnitt 2.7.

Integrationsområdets volymminskning under 2017 innebär att förvaltningens omsättning har minskat med - 19 % jämfört med samma period 2016. Minskning förväntas fortsätta under resterande del av året.

Årsarbetartalet uppgår för perioden till 933 stycken vilket är minskning med - 10

procent jämfört med föregående år (1 102).

2.2.2 Prognos

Prognos och budget för helår 2017 är – 6 500 tkr. I och med en negativ budget och prognos räknar Social resursnämnd med att använda del av eget kapitalet i slutet av året.

Utfallet för perioden avviker positivt i jämförelse med budget och prognos. En rak framskrivning av utfallet för perioden skulle innebära ett positivt resultat vid årets slut. På grund av att verksamheterna räknar med ökade nettokostnader under hösten och är prognosen för 2017 fortsatt – 6 500 tkr.

Från och med november kommer bland annat pris per plats inom boende för ensamkommande sänkas för att matcha Migrationsverkets sänkta ersättningar till stadsdelsnämnderna. Det innebär att intäkterna kommer sjunka från och med november. Inom verksamhetsområdena Boende och Socialjour, Social utveckling samt Stöd till familjer och individer förväntas under hösten ökade kostnader och delvis minskade intäkter. Ännu ej fördelade uppdrag vars medel finns centralt genererar högre utfall än prognos inom Förvaltningsgemensamt, även detta justerar under hösten då kostnader uppkommer och medel fördelas.

En enkel känslighetsanalys visar att en avvikelse uppåt eller nedåt med så lite som 0,25 procent av förvaltningens budgeterade omsättning påverkar utfallet med 4 100 tkr. Budgetavvikelsen per sista augusti motsvarar således endast drygt 1 procent av budgeterad omsättning.

2.3 Intäcks-, kostnads- och personalvolymsutveckling

	Utfall perioden jämfört med samma period föregående år	Prognos helår jämfört med helår föregående år
Intäcksutveckling	-34 %	-38 %
- varav statsbidrag	-65 %	-70 %
Kostnadsutveckling	-19 %	-19 %
Nettokostnadsutveckling	23 %	31 %
Lönekostnadsutveckling (exkl arvoden)	-7 %	-7 %
Personalvolymsutveckling	-10 %	-13 %

Förvaltningen har minskat i jämförelse med motsvarande period förra året. I jämförelse med 2016 har intäkterna (exklusive kommunbidraget) minskat med - 34 procent samtidigt som kostnaderna har minskat med - 19 procent. Nettokostnadsökningen uppgår till 23 procent och kommunbidraget har ökat med 30 procent. Främsta orsak till ökning av kommunbidrag för perioden är växlingen från statsbidrag till kommunbidrag under 2017 för verksamheter inom Integrationsområdet, totalt 116 000 tkr.

Förvaltningens minskade omsättning vägs till viss del upp även uppdrag i nämndes budget som tillkommit 2017. Det har skett satsningar inom ramen för Jämlikt Göteborg, utökning av Integrationscentrum samt utökat IOP-medel för utsatta EU-medborgare och papperslösa. Totalt har Social resursnämnd under 2017 fått finansiering för uppdrag motsvarande 34 400 tkr.

Kostnader

I jämförelse med motsvarande period 2016 har förvaltningen minskat sina kostnader med - 19 procent eller 253 054 tkr. Anledningen är i huvudsak kostnadsminskningar

inom följande områden:

- Inom Integrationsområdet har kostnaderna jämfört med föregående års period minskat med 42 procent eller 244 706 tkr.
- Social utveckling har uppdrag som ej kommer utföras kopplat till åtgärdsplan för budget i balans 2017 samt vakanser vilket innebär minskade kostnader jämfört med föregående motsvarande 9 procent eller 9 515 tkr. Huvuddelen av minskningen är tillfällig under 2017.

Inom verksamhetsområdet Förvaltningsgemensamt har kostnaderna ökat jämfört med föregående års period, främst på grund av ökade kostnader för IT samt ökade insatser inom Jämlikt Göteborg och i arbetet med utsatta EU-medborgare. Även inom Boende har kostnaderna ökat jämfört med föregående års period till följd av bland annat ökade kostnader för hälso- och sjukvårdsinsatser samt övertagandet av finansiering för Bryggans behandlingshem som tidigare låg hos Stöd till familjer och individer.

Personalvolymen har minskat med - 10 procent (109 årsarbetare) samtidigt som lönekostnadsutvecklingen uppgår till - 6 procent (24 096 tkr) vilket i huvudsak är en effekt av verksamhetsminskningen inom Integration samt lönerevisionen.

Den prognostiserade kostnadsutvecklingen för helår beräknas till - 19 procent jämfört med helår 2016. Att prognostiserad kostnadsminskning för helår är samma som utfall för perioden jämfört med föregående period (-19 procent) tyder på att minskningen kommer fortsätta i samma takt andra halvåret 2017.

Intäkter exklusive kommunbidrag

Förvaltningens intäkter exklusive kommunbidraget har minskat med - 34 procent (330 023 tkr). Minskningen avser främst statsbidrag (378 366 tkr) medan övriga intäkter ökat (24 259 tkr).

Statsbidragsminskningen avser i huvudsak verksamhetsområdet Integration. Från och med juli övergick finansieringen för boende ensamkommande från statsbidrag försäljning av platser till stadsdelsnämnderna. Finansiering av Integrationscentrum, Etableringsenheten och Flyktingadministrationen har under 2017 gått från statsbidrag till kommunbidrag. Minskningen innebär att 32 procent av nämndens verksamhet finansieras via statsbidrag under perioden jämfört med 47 procent under motsvarande period 2016. Minskningen har sedan juli ökat avsevärt i och med att statsbidragen för boende ensamkommande upphört.

På grund av övergången till försäljning av platser för boende ensamkommande har intäkter via försäljning av tjänster ökat med 19 procent. Ökning kommer fortsatt under 2017. Inom Boendeverksamheten och Funktionsstöd har intäkterna (inklusive bidrag) ökat med 8 procent respektive knappt 7 procent jämfört med föregående års period.

Utfallet till och med augusti 2017 jämfört med föregående års period visar på en minskning med - 34 %. Den prognostiserade intäktsutvecklingen för 2017 uppgår till - 38 % procent.

Nettokostnadsutveckling

Nettokostnadsutvecklingen uppgår till 23 procent (76 970 tkr) i jämförelse med motsvarande period under föregående år. Att nettokostnaden har ökat medan förvaltningens kostnader och intäkter minskat förklaras av statsbidragets minskning, och därmed ökad nettokostnad. Den ökade nettokostnaden vägs upp av ökat kommunbidrag, en post som inte påverkar nettokostnaden.

Med anledning av prognostiserat resultat 2017 beräknas nettokostnadsutvecklingen för helår uppgå till 31 procent. Anledningen till den prognostiserade ökningen är samma

som ovan.

Lönekostnads- och personalvolymsutveckling

Lönekostnadsutvecklingen uppgår till - 7 procent (25 838 tkr) och personalvolymsutvecklingen uppgår till - 10 procent (109 årsarbetare). Minskningen av personalvolymen har i huvudsak skett inom Integrationsområdet (120 årsarbetare) jämfört med motsvarande period föregående år. Lönekostnadsutvecklingen korrelerar relativt väl med volymförändringen, inräknat löneindex.

Prognosen för personalvolymen för 2017 uppgår till - 13 procent och den prognostiserade lönekostnadsutvecklingen på - 7 procent är en effekt av personalvolymförändringen.

2.4 Utveckling inom personalområdet

Kompetensförsörjning och omställning

För första gången i förvaltningens historia minskar nu antalet medarbetare. Totalt arbetar nu 1940 personer i förvaltningen. Det är en minskning med cirka 100 medarbetare jämfört med 2016. Övertaligheten inom verksamheterna för ensamkommande barn står för största minskningen av tillsvidareanställda medarbetare. På Etableringsenheten, Integrationscentrum, Socialjour och Familjerätt har däremot antalet tillsvidareanställda medarbetare ökat.

Omställningen av personal från verksamheter för ensamkommande barn går något snabbare än planerat. I augusti har cirka 75 medarbetare fått nya tillsvidareanställningar inom staden eller sagt upp sig, cirka 50 medarbetare erhållit tidsbegränsade anställningar och cirka 15 medarbetare saknar placeringar från september. De stora rekryteringsbehoven i staden har underlättat omställningen. Omställningen har hitintills byggts på frivillighet. Medarbetares kompetens och önskemål har matchats mot lediga tjänster, antingen genom att medarbetare själva sökt och fått nya jobb eller att de via stöd från förvaltningens omställningsteam. I det kvarvarande omställningsarbetet kan förvaltningen behöva ge skäliga erbjudanden som inte överensstämmer med medarbetarnas önskemål. Samverkan med fackliga organisationer har fungerat mycket väl i omställningen.

Personalomsättningen i förvaltningen har ökat. Orsaken bedöms främst vara den allmänt goda arbetsmarknaden för förvaltningens yrkesgrupper, även om grunderna för varför medarbetare lämnar varierar. Bland de mest berörda enheterna inom förvaltningen märks våra myndighetsutövande enheter som Familjerätten, Etableringsenheten och Socialjouren. Men de allra flesta verksamheter i förvaltningen lyfter att rekryteringssvårigheterna ökat och att även om det finns sökande till lediga tjänster så matchar ofta inte de sökande önskad kompetens vilket i sin tur ställer ökade krav på introduktionen av medarbetare. Situationen leder till ökad arbetsbelastning för såväl chefer som kollegor och påverkar kvalitet och kontinuitet i verksamheterna.

Den främsta åtgärden för att minska personalomsättningen och rekryteringsbehoven är att arbeta med den interna åtgärder för att få medarbetarna att stanna som till exempel arbetsmiljöfrågor, kompetensutveckling och lönebildningsfrågor. En rad olika åtgärder vidtas som införandet av befattningen socialassistent på Etableringsenheten, ökat fokus på introduktion inom äldreboendena Bergsjöhöjd och Kallebäck samt att i löneöversynen prioritera medarbetare med långvarigt god prestation.

Arbetet med att profilera staden som en attraktiv arbetsgivare för att locka till sig nya medarbetare behöver samordnas på ett tydligare och kraftfullare sätt, gemensamt mellan berörda förvaltningar eller kommuncentralt, för att nå effekt.

Sjukfrånvaro och arbetsmiljö

Sjukfrånvaron i förvaltningen har ökat med 1 procentenhet till 8,5 procent under senaste året. Dalheimers Hus har högst sjukfrånvaro (15,2 procent). De enheter som har haft störst ökning av sjukfrånvaron är Ekonomienheten, Tillståndsenheten och Etableringsenheten. Inom samtliga enheter pågår ett aktivt arbetsmiljö- och rehabiliteringsarbete för att komma till rätta med problematiken.

Personalomsättning och rekryteringssvårigheter är ett ökande arbetsmiljöproblem inom flera enheter då arbetsbelastningen ökar för såväl chefer som medarbetare. Den relativt höga chefstätheten i förvaltningen gör att arbetstyngden sprids ut men åtgärder behöver utvecklas i form av ett flexibelt stöd till chefer då stora rekryteringsbehov uppstår under kort tid på enskilda enheter.

Resultatet av 2016 års medarbetar- och chefsenkät i förvaltningen visar på en betydande försämring inom verksamhetsområdet Integration. Alla stora förändringar inom verksamhetsområdet har skapat svåra förutsättningar för medarbetare och chefer ur ett arbetsmiljöperspektiv. Generellt i förvaltningen behöver vi fortsätta arbeta med frågor om hot och våld samt arbetsbelastning, inte minst beaktat den ökade personalrörligheten. Samtidigt visar resultatet att medarbetarna generellt sett är nöjda med flera viktiga förutsättningar för en god arbetsmiljö. Exempelvis upplever medarbetarna i hög utsträckning att de känner till målen för sitt arbete och är delaktiga i verksamhetsplaneringen samt att de upplever att deras chefer visar förtroende och skapar förutsättningar för dem att ta ansvar.

Den kommungemensamma medarbetarenkäten är i nuvarande utformning inte ett fullgott stöd för det lokala arbetsmiljöarbetet. Den långa tiden mellan beställning och leverans av resultat gör undersökningen inte till ett effektivt verktyg för att kartlägga arbetsmiljön. Förvaltningen efterfrågar att den kommuncentrala enkäten genomförs vartannat år med fokus på övergripande information för styrning och ledning samt att anpassade IT-stöd tas fram som på ett enklare sätt och med kortare ledtider kunna stödja det lokala arbetsmiljöarbetet.

Arbetad tid av timavlönade

Andelen arbetad tid av timavlönade i förvaltningen har flera år legat högt (10,2 procent i juli 2017 exklusive arbetad tid i Lägrverksamheten) till följd av svåra bemanningsförutsättningar som till exempel:

- expansion som följts av omställningsbehov inom boende för ensamkommande,
- svåra schemalägningsförutsättningar inom verksamheter som företrädesvis bedrivs kvällar, nätter och helger till exempel Socialjour och Korttidshemmen,
- rekryteringssvårigheter av till exempel behandlingsassistenter, stödassistenter och undersköterskor,
- ökad sjukfrånvaro.

Konsekvenserna av den höga andelen arbetad tid av timavlönade märks i verksamheterna genom brister i kontinuitet och kompetens. Det drabbar såväl kvaliteten i verksamheten som arbetsmiljön för medarbetarna. Inrättandet av en Bemanningseenhet i förvaltningen har mildrat de negativa konsekvenserna då ett bättre utnyttjande av vikarier med god kompetens har kunnat samordnats. Flera åtgärder är vidtagna eller pågår för att minska andelen arbetad tid av timavlönade och mildra konsekvenserna av den höga andelen, bland annat:

- nyrekryteringar och nytt avtal om arbetstidsförläggning på socialjouren,
- kartläggning av bemanningsbehov och analys av befintliga schema för att utveckla bättre bemanningslösningar inom Korttidsboendena,

- aktiviteter via bemanningsenheten som att förstärkt marknadsföring av jobb inom förvaltningen och stärkt samarbete med utbildningsanordnare för att motivera timvikarier till vidareutbildning.

2.5 Kommunbidrag och nämndbidrag

2.5.1 Kommunbidrag KF/KS

Beslut	Kommunbidrag i tkr
KF beslut juni 2016	565 300
Kompletterande budgetbeslut, maj 2017	
Mellanboende enligt bostättningslagen	3000
Schablonmedel flytningsmottagningen nyanlända etablering	56000
Schablonmedel flyktingmottagning försörjningsstöd	45000
Akuta boendelösningar för nyanlända	15000
Ekologiska livsmedel	200
Kompletterande budgetbeslut, juni 2017	
Våldsbejakande extremism	2000
Avhopparverksamhet	1700
Förstärkning Integrationscentrum (tidigareläggning av uppdrag budget 2018)	2000

2.6 Revidering av budgeterat resultat

I maj fattade nämnden beslut om reviderad budget 2017, från ursprunglig budget på 0 tkr till - 6 500 tkr. Anledningen var den prognos förvaltningen lämnade i april på - 30 000 tkr. I samband med revidering av budget beslutade även nämnden om åtgärdsplan för budget i balans 2017. För uppföljning av beslutade åtgärder, se avsnitt 2.8.2.

2.7 Resultat enligt organisationsstrukturen

Resultat i tkr per område	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Resultatavvikelse perioden	Prognos helår	Aktuell budget helår
Boende och socialjour	-2 418	0	-2 418	-8 095	0
Stöd till familjer och individer	1 514	0	1 514	-543	0
Funktionsstöd	-3 130	0	-3 130	-6 963	0
Social utveckling	8 328	0	8 328	9 624	0
Integration	-14 983	0	-14 983	-23 000	0
Övrig verksamhet	54 640	25 768	28 872	22 476	-6 500
SUMMA	43 950	25 768	18 182	-6 500	-6 500

Integration

Resultatet för perioden uppgår till -15 000 tkr. Prognosen för helår är -23 000 tkr. Större del av underskottet beror på att HVB-hem inte kunnat avvecklas i samma takt som efterfrågan minskat samt ändrade statsbidragsregler. Förvaltningen har kostnader för personal som blivit övertaliga när boenden lagts ner. IOP-avtalen (Idéburet partnerskap) innebär att utförarna i nuläget får ersättning även för tomma platser.

Överenskommelsen med Migrationsverket upphörde sista mars i år och därefter erhåller förvaltningen endast ersättning för belagd plats. Från juli tillfaller statsbidraget stadsdelsnämnderna som köper platser av Social resursnämnd. De lägre ersättningsnivåerna från staten medger inte att förvaltningen kan ha priser som ger full kostnadstäckning initialt. Förvaltningen har IOP-avtal som innebär högre kostnad än de pris stadsdelsnämnderna betalar till förvaltningen. Etableringsenhetens kostnader för försörjningsstöd och boende beräknas överstiga budget med 3 000 tkr. Inför budget 2018 beräknas behovet av HVB-platser fortsätta att minska. Det innebär att platser inom egen regi och IOP-avtalen behöver anpassas till efterfrågad volym och pris per plats till ersättning enligt Migrationsverket.

Funktionsstöd

Resultatet för perioden uppgår för till - 3 130 tkr. Prognosen för helåret är - 6 963 tkr. Främsta orsak till underskottet är låg beläggning på Korttidshemmen. De har till och med augusti ett underskott på -4 657 tkr, som beräknas fortsätta växa i och med låg beläggning och höga personalkostnader. Åtgärder är insatta för att minska underskottet 2017 och för att skapa ett bättre utgångsläge för budget i balans 2018. Inom korttidsvistelseverksamheten redovisar Lägerverksamheten istället ett överskott för perioden (4 594 tkr) och som i prognos helår beräknas hamna på - 3 234 tkr. Försämringen mellan utfall och prognos förklaras genom ökade övriga kostnader främst för övertagandet av lokalen Runntången som återigen ska bli lägergård. Dalheimers hus har ett ackumulerat underskott till och med augusti och prognostiserar vid årets slut att ha ett resultat på -1 859 tkr. Främsta orsak till underskottet är högre personalkostnader än budgeterat på Korttidsboendet samt lägre intäkter än budgeterat på Aktivitetscenter.

Lägerverksamheten redovisar ett överskott för perioden (4 594 tkr) och som i prognos helår beräknas hamna på - 3 234 tkr. Försämringen mellan utfall och prognos förklaras genom ökade övriga kostnader främst för övertagandet av lokalen Runntången som återigen ska bli lägergård.

Boende och Socialjour

Resultatet för perioden är - 2 418 tkr. Prognos för helår är - 8 095 tkr. Verksamhet förväntas få ökade kostnader och minskade intäkter under hösten vilket förklarar avvikelserna mellan utfall och prognos.

I de intäktsfinansierade boendena är det hög beläggning och ett överskott på omvårdnadsintäkterna på en övergripande nivå. Dock finns det enskilda boenden som har problem med beläggning och låg efterfrågan på platser. På dessa boenden räknar verksamheten med en fortsatt negativ trend under resten av året.

De nämndbidrags finansierade äldreboendena, socialjour och uppsökarverksamhet redovisar underskott för perioden som beräknas fortsätta öka under året. På äldreboendena har bland annat kostnaderna för hälso- och sjukvårdsinsatser ökat sedan dem 2017 utförs av stadsdelsnämnderna. Tidigare samarbetspartners kring uppsökarverksamhet, Räddningsmissionen och Stadsmissionen, har sagt upp avtalen med förvaltningen. Det har inneburit att verksamheten fått utöka sin bemanning med två

medarbetare för att kunna bedriva verksamhet under veckans alla dagar. På Socialjouren är personalkostnader högre än budget på grund av bland annat obalans i schema.

Social utveckling

Resultat för perioden är 8 328 tkr, prognos helår är 9 624 tkr. Överskottet och prognos förklaras främst av vakanser inom området som inte tillsatts 2017 samt minskning av utbetalda föreningsbidrag, delvis kopplat till åtgärdsplan för budget i balans 2017. Gällande föreningsbidragen gör verksamheten en utlysning mindre detta år jämfört med föregående år. Därtill har verksamhetsområdet via kompletteringsbudget gått medel för avhopparverksamhet samt våldsbejakande extremism, något som inte budgeterats för.

Inför 2018 kommer verksamhetsområdet att få en del nya uppdrag både finansierade och ofinansierade. De enheter som har avvaktat med att tillsätta sina vakanser har nu påbörjat rekryteringar för att vara bemannade inför år 2018.

Stöd till familjer och individer

Resultat för perioden är 1 514 tkr, prognos helår är -543 tkr. Det positiva resultat förklaras främst av vakanser inom Ungdomsenheten fält som har varit svåra att tillsätta till följd av bland annat den omorganisationen som skett inom polismyndigheten. Arbetet med att tillsätta tjänster fortgår under 2017. Därtill har enheterna Kris- och relationsenheten samt för enheten för alkohol- spel och drogproblem haft lägre personal- och övriga kostnader under våren som beräknas öka under hösten.

Främsta orsak till den negativa prognosen är det underskott inom Familjerätten som på helår inte vägs upp av övriga verksamheters överskott. Underskottet inom Familjerätten beror på högre personal- och övriga kostnader än budgeterat till följd av ökad efterfrågan och ökat behov av bland annat tolktjänster och större lokaler.

Övrig verksamhet

Ackumulerade resultat uppgår för perioden till 54 640 tkr, varav utfall kommunbidrag är 30 100 tkr och utfall Förvaltningsgemensamt 24 540 tkr. Prognos för Förvaltningsgemensamt 2017 är 22 476 tkr. Överskott och prognos förklaras bland annat av centralt budgeterade medel för uppdrag kopplat till Jämlikt Göteborg och Center mot hemlöshet. Dessa medel beräknas helt eller delvis förbrukas 2017 medan kostnader har ännu inte uppstått vilket påverkar resultatet positivt. En annan orsak till överskott och prognos är justeringar gjorda till centralt ansvar efter nämndens beslut om åtgärdsplan för budget i balans 2017. Åtgärdsplanen innebär att bland annat vissa uppdrag i budget 2017 ej kommer genomföras eller senareläggs vilket genererar överskott inom Förvaltningsgemensamt. Underskott inom området återfinns inom Personalenheten, Verksamhetsstöd inklusive IT och för Gårdavägen 2.

2.8 Uppföljning av budgetavvikelser

2.8.1 Uppföljning av beslutade åtgärder

Åtgärd/kommentar	Helårs- effekt	Planerad effekt innevarande år		Effekt tom perioden	Bedömd effekt innevarande år	
		tkr	Årsarbetare		tkr	tkr
Begäran om tillskott i kompletteringsbudget för ofinansierade uppdrag som nämnden har att utföra.	8 400	8 400		6 700	8 400	
Minskade omställningskostnader inom boenden för ensamkommande	2 950	2 950		3 333	5 000	
Nya uppdrag i nämndens budget 2017 som senareläggs och därmed inte startar innevarande år eller startar i begränsad omfattning.	9 710	5 200		3 900	5 200	
Justering av Överenskommelsen om Idéburet offentligt partnerskap för att möjliggöra en ökad användning av platserna.	5 770	5 770		2 000	3 000	
Budgetanpassningar inom kommunbidragsfinansierad verksamhet som påbörjats i syfte att ha en budget i balans för 2018.	10 137	3 170		3 170	3 170	

3 Uppföljning av Kommunfullmäktiges budget

3.1 Göteborg ska vara en jämlik stad

Bedömning av uppnådd måloppfyllelse	■ Viss
-------------------------------------	--------

Nämnden har prioriterat målet och bidrar till att skapa strukturer och förutsättningar för ett jämlikt Göteborg och samtidigt minska skillnader och segregationen för personer inte har full tillgång till samhällets resurser. Befolkningsunderlaget i stadsdelarna leder till att vi stödjer med olika insatser. Strategi är omfattande och vi ser en viss måloppfyllelse utifrån bedömning av genomförda aktiviteter och utvecklingen i staden. Vi ser att det gör nytta i socialt utsatta områden men resultatet är svårt att mäta.

En bra dialog med stadsdelarna är nyckeln för att tillgodose behoven och träffa rätt i våra insatser. Det finns flera exempel där dialogen fungerar, till exempel i framtagande av ett program för ett jämlikt Göteborg, drogvaneundersökningen och planen mot etablerat missbruk är andra exempel. Men vi ser också att utmaningar inom socialtjänsten i stadsdelarna får konsekvenser för samverkan kring individer.

Samverkan med civilsamhället har ökat starkt i staden genom bland annat Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP). Arbete på olika nivåer med många lokalt engagerade chefer och medarbetare bidrar till att skapa goda relationer med civilsamhället. Förvaltningen bidrar med kunskap och stöd om IOP och ser att det behövs kunskap om varför vi ska involvera civilsamhället.

Barn och unga i fokus

Barnen har fått en allt mer central roll i stödet till individer och familjer, både i verksamheter som riktar sig direkt och indirekt till barn. Det är resultatet av ett långsiktigt utvecklingsarbete och innebär bl a att barnen involveras och deras perspektiv blir vägledande i verksamhetsutvecklingen. Föräldrar prioriteras i verksamheter som riktar sig till vuxna. Missbruksmottagningarna har barn- och föräldrasamtal och vi strävar efter samförståndslösningar istället för utredningar om vårdnad av barn som kan förvärpa relationen och få negativa konsekvenser för barnen.

Det finns barn som utsätts för våld eller bevittnar våld i familjen. Socialtjänstens efterfrågan på verktyg för tidiga insatser och förebyggande arbete möter vi med riktade utbildningar. Förskole- och skolpersonal får möjlighet till utbildning för tidig upptäckt. Det är också viktigt att vi arbetar tillsammans med familjecentralerna som finns.

Organisationer som fångar upp och stöttar barn och unga som utsätts för våld eller bevittnar våld i familjen får verksamhetsbidrag genom förvaltningen. Civilsamhället har förmåga att nå in i sammanhang där staden som kommunal aktör inte har tillträde, förtroende eller kapacitet att nå. Kommunen behöver civilsamhällets organisationer för att stötta målgruppen.

Skolan är en viktig skyddsfaktor, men trots gemensamt arbete med stadsdelarna för att etablera rutiner finns det barn som inte kan garanteras skolgång under tiden de bor i skyddat boende för kvinnor.

Nyanlända ungdomar som bor i boenden för ensamkommande motiveras att gå i skolan och därigenom lägga grunden för sin egen framtid. Personalen fokuserar också på att ge ungdomarna i förutsättningar för framtiden, även om de inte får stanna i Sverige.

Förutsättningar till arbete

Civilsamhället har fått en tydlig roll som samverkanspart i att definiera och bidra till lösningar för människor som står långt ifrån reguljära arbeten. Förvaltningen har både

haft en konsultativ roll i staden för att främja den utvecklingen men även arbetat mycket inom förvaltningens egna verksamheter för att öka samverkan med civilsamhället.

Ett nära samarbete har utvecklats med Business Region Göteborg och Arbetsmarknad och vuxenutbildningsförvaltningen för att stärka långsiktigheten och stabiliteten i sociala företag.

Personer med psykiska funktionsnedsättningar har fått bättre stöd för att börja arbeta, studera eller komma ut i annan sysselsättning genom individuell placering och stöd (IPS). Förvaltningen samordnar stödet i samverkan med stadsdelarna. Utmaningar framåt är att säkra det långsiktiga stödet för individerna och att förbättra samverkan med arbetsgivare, stadsdelar, sjukvården, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Klippankooperativen är en välfungerande verksamhet, nya kooperatörer har tillkommit och fler går vidare till annan sysselsättning. Gruppen arbetslösa har idag en mer komplex problematik, vilket gör att de sociala företagen inte har kapacitet att möta dessa. Insatserna och stödet i staden behöver därför förbättras som ett alternativ till att komma in på arbetsmarknaden.

Fler personer har fått praktik och feriejobb i förvaltningen.

Hållbara miljöer och samhällen

De sociala frågorna har fått en allt tydligare plats i stadens fysiska planering. Framåt behövs en långsiktig modell för kompetensutveckling och utvecklingskostnader för att Barnkonsekvensanalys (BKA) och Socialkonsekvensanalys (SKA) ska leda till konkreta förändringar och inte endast kartläggningar.

Bristen på bostäder har varit påtaglig under flera år och slår hårt mot många människor som redan befinner sig i en svår situation. Förvaltningens målgrupp ökar med bristen på bostäder och möjligheterna att flytta vidare till eget boende är små. Boendelösningarna riskerar att få negativa konsekvenser för både individerna och personalen. Till exempel ”sovsalslöningar” för nyanlända och färre kvinnor får plats på skyddat boende på grund av svårigheten att flytta vidare när skyddsbehovet upphört.

Fler hemlösa har fått lägenhet och stöd genom Bostad först. Metoden leder till ökad livskvalitet för individerna och minskade kostnader för staden. Arbete pågår för att minska utskrivningar i boendeverksamheten till följd av misskötsel, då det leder till akut hemlöshet med negativa konsekvenser för individen och samhället. Kvarboende är högt inom Bostad först (80 procent).

Förutsättningarna för att förändra situationen i de områden som Polisen pekat ut som särskilt utsatta har ökat genom stärkt samverkan mellan Polisen och berörda förvaltningar i staden. Arbetet vävs samman med Jämlikt Göteborg, det trygghets- och brottsförebyggande arbetet, särskilda insatsgrupper och SSPF arbetet i stadsdelarna samt uppdraget för att förhindra att ungdomar hamnar i kriminella gäng. Att vända utvecklingen i de särskilt utsatta områdena är en förutsättning för en jämlik stad.

Stadsdelarna efterfrågar kunskap och information om våldsbejakande extremism och verksamheten har under åren etablerats. Mot bakgrund av att upplevd exkludering är en av förklaringarna till våldsbejakande extremism är arbetet för en jämlik stad är centralt och civilsamhällets roll tydlig. Vi renodlar verksamheten för mer strategiskt fokus och individärenden hanteras nu av medlingsverksamheten. För den delen av våldsbejakade extremism som handlar om vitmaktorienterad högerextremism har vi tagit fram ett utbildningspaket och utbildat utbildare.

Vi har genomfört riktade kunskapssatsningar om hedersrelaterat våld och förtryck men behöver också öka den generella kompetensen i staden, stärka informationen om vart utsatta kan få hjälp och se till att utsatta personer tas emot av kompetent personal.

3.1.1 Processägarskapet

Social resursnämnd är processägare för kommunfullmäktiges mål *Göteborg ska vara en jämlik stad*. Förvaltningen har fortsatt att bredda ansvaret och delaktigheten i arbetet med Jämlikt Göteborg. Samordningsgruppen driver det strategiska förändringsarbetet och hanterar många av de hinder och målkonflikter som finns, både inom staden och med andra aktörer.

En viktig del av processägarskapet är att samordna arbetet mellan Göteborgs stad, civilsamhället, näringslivet och andra myndigheter. Detta för att dra lärdomar av varandra men även för att samarbeta kring processer och frågor för bättre effekt och måluppfyllelse. Ett exempel är att Göteborgs Stad har tecknat avtal med Västra Götalandsregionen för att samverka och samarbeta om etablering av familjecentraler. Målet är att det ska finnas familjecentraler i alla stadsdelar och fler där de behövs som mest. I Göteborg finns nu redan sju familjecentraler och åtta nya är planerade.

I rollen som processägare bidrar förvaltningen till måluppfyllelse genom att på olika sätt stödja stadens verksamheter i förändringsarbetet. I det ingår kommunikation, olika kompetenshöjande insatser och events, Jämlikhetsrapport och att ta fram strategi- och styrdokument så som ett program för Jämlikt Göteborg.

Det finns idag en stark vi-känsla och ett stort engagemang i arbetet med Jämlikt Göteborg på strategisk chefsnivå i staden. För att lyckas med Jämlikt Göteborg är det dock avgörande att det finns ett engagemang som genomsyrar hela organisationen och de medarbetare som direkt möter invånarna. Som processägare börjar vi ta oss an utmaningen att skapa delaktighet och ansvarskänsla i stadens kärnprocesser.

Vi behöver också fortsätta att bygga starka allianser med viktiga aktörer för att nå framgång. Därigenom förstärker vi det tvärsektoriella arbetet och får synergier som leder till högre måluppfyllelse.

3.2 De mänskliga rättigheterna ska genomsyra alla stadens verksamheter

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	■ Viss
-------------------------------------	--------

Nämnden ska bidra till målet och vi bedömer att vi nått viss måluppfyllelse.

Dialogen om mänskliga rättigheter och likabehandling har ökat genom fokus på medarbetar- och planeringsdagar. Många verksamheter samtalar kontinuerligt på APT om mänskliga rättigheter och likabehandling. Det har bidragit till att verksamheternas planering i högre grad genomsyras av normkritiska perspektiv och likabehandling. Flera enheter är HBTQ-diplomerade.

Alla förvaltningens arbetsplatser har under året arbetat för att stärka en arbetskultur där stadens förhållningssätt och de mänskliga rättigheterna står i centrum. Arbetet genomförs utifrån ett material med dialogfrågor - *Så här vill vi ha det i Social resursförvaltning!*

Förvaltningen arbetar för att öka kompetensen kring normkritisk kompetensbaserad rekrytering genom deltagande i ett stadengemensamt projekt och ett aktivt stöd till chefer.

Vi möter brukare med psykisk ohälsa, missbruk, kognitiva och fysiska funktionsvariationer som gör att vi behöver anpassa vårt bemötande för att bättre kunna möta människor i den situation de befinner sig i. Medarbetare inom boende och läger utbildas i lågaffektivt bemötande. Boende har även en metodgrupp som systematiskt implementerar relevanta metoder i verksamheten.

Vi ser att det finns grupper som inte besöker våra öppna verksamheter i den utsträckning som vi tror att behoven motsvarar. Vi har bland annat uppmärksammat en ojämn könsfördelning i några av våra verksamheter och att personer med synliga fysiska funktionsnedsättningar besöker oss i mindre utsträckning. Vi behöver finna sätt att ha dialog med målgrupperna och ta reda på hur behoven faktiskt ser ut och varför vi inte når vissa grupper.

Arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) präglas i hög grad av frågor inom ramen för ett normmedvetet förhållningssätt. Insatser efterfrågas alltmer i staden, inte minst för att öka kompetensen kring normmedvetenhet hos stadens medarbetare.

Integrationscentrums kurs i samhällsorientering bidrar till att nyanlända får kunskap om mänskliga rättigheter, individens skyldigheter och rättigheter, jämställdhet, jämlikhet och demokrati. Deltagarna är särskilt nöjda med temat *Individens rättigheter och skyldigheter i Sverige*. Kursen fyller en mycket viktig funktion för att förstå hur samhället fungerar. Den lyfter fram religionsfrihet samt barns-, kvinnors- och homosexuellas rättigheter. Vi har fler klasser än tidigare och vi kompetensutvecklar kontinuerligt personalen i dessa frågor.

Arbetet med EU-medborgare har utvecklats. Under våren avtalade vi om ett nytt IOP-avtal. Innehållet möter aktuella behov och består av uppsökande verksamhet, dagcentral, logi, vägledning och information samt en familjecentral, som nu är under uppbyggnad. Vi ser fortsatt behov av att planen som rör EU-medborgare sprids och har två utbildningstillfällen planerade för chefer och socialsekreterare för att implementera planen i staden.

I våra insatser ska vi utgå från ett normkritiskt förhållningssätt och mänskliga rättigheter perspektiv. För att det behöver vi mer stöttning. I nya tillägg i diskrimineringslagen ställs högre krav på aktiva åtgärder för att förebygga och motverka diskriminering. Det är angeläget att vi inkluderar alla diskrimineringsgrunder i vårt arbete. Normmedvetenhet är antirasistiskt och jämlikt i förhållande till alla diskrimineringsgrunder.

3.3 Göteborgarnas möjligheter till delaktighet och inflytande ska öka

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	■ Viss
-------------------------------------	--------

Nämnden ska bidra till målet och vi bedömer att vi nått viss måluppfyllelse.

Frågan om delaktighet och inflytande är viktiga frågor för ett jämlikt Göteborg. Tillsammans med övriga förvaltningar som har liknande uppdrag eller processägarskap har vi påbörjat ett samverkansarbete för högre måluppfyllelse.

Vi arbetar fortsatt med medborgardialoger och andra typer av dialogfrågor samt 14 kompetenshöjande insatser inom området. Genom modellen medborgardialog har vi inte riktigt kunnat komma åt frågor om inflytande och känsla av kontroll över det egna livet. I det förnyade uppdraget om medborgardialog och ökat inflytande 2018 satsar vi därför mer på tillitsskapande metoder och systematisk dialog. Vi fortsätter att vara stöd för fackförvaltningar, bolag och stadsdelar i deras arbete med delaktighet och tillit. Vi har varit med och tagit fram en stadenövergripande utbildning i dialog utifrån bemötande. Utbildningen startar till hösten och kommer att rikta sig brett till stadens tjänstepersoner. Vi fortsätter att stötta stadsdelar och förvaltningar i olika processer utifrån dialog- och medskapandeprocesser. Som exempel har vi varit med och stöttat upp dialogprocesser med målet ”Stadsdel fri från våld” i Biskopsgården. Vi har även

arbetat stödande runt arenan/eventangsområdet.

Nämndens strategi anger även att för att nå målet om ökade möjligheter till delaktighet och inflytande ska vi fortsätta skapa möjligheter för samverkan med idéburna organisationer. Vi vet att civilsamhällets förutsättningar att vara medskapare i samhällets utveckling har förbättrats de senare åren. Vi har också blivit bättre på att säkerställa deras delaktighet och inflytande. Vi arbetar systematiskt för att uppmuntra och påverka stadens verksamheter att bjuda in till samtal tidigt i processer. Till stöd finns en samverkansmatrix framtagna för EU parlamentet. Ett exempel på tidig dialog är att bjuda in föreningar till samtal redan innan utlysning av nyinrättade medel för en viss målgrupp eller ett utvecklingsområde och gemensamt definiera önskade effekter och ta fram prioriteringar för utlysning.

Det är också viktigt att det påbörjade strategiska arbetet med tillit och delaktighet kopplas till arbetet med Jämlikt Göteborg och insatser i det polisen definierar som särskilt utsatta områden. Här ska vi förtydliga hur olika områden som jämlikhet, social hållbarhet, välfärdsfrågorna hänger ihop med frågor som rör tillit.

För att följa upp målet har vi i år prövat att ta hjälp av en utökad SOM-undersökning. SOM-institutet är en oberoende samhällsvetenskaplig forskningsorganisation vid Göteborgs universitet. SOM-undersökningen har fokus på samhälle, opinion och medier, därav namnet SOM. Inför 2017 beställde vi tillsammans med Stadsledningskontoret och Konsument- och medborgarservice en Göteborgs-SOM med frågor om demokrati och delaktighet i syfte att över tid kunna följa förändringar i attityder och värderingar och vilken tillit en har till andra människor. En värdering av Göteborgs-SOM som möjlig uppföljning pågår just nu.

3.4 Den strukturella könsdiskrimineringen ska upphöra

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	■ Viss
-------------------------------------	--------

Nämnden ska bidra till målet och vi bedömer att vi nått viss måluppfyllelse.

Hur vi uppmärksammar och arbetar med frågor som ska leda till att den strukturella könsdiskrimineringen ska upphöra varierar något inom förvaltningen. Flera verksamheter har de senaste åren arbetat aktivt med mänskliga rättigheter och likabehandling vilket ingår jämställdhetsfrågorna. Det har bidragit till ökad kunskap och medvetenhet kring jämställdhet, vilket blir synligt både i vårt bemötande till brukarna, vilka insatser vi erbjuder samt i planering av verksamheterna. Se vidare målet *Alla stadens verksamheter ska genomsyras av mänskliga rättigheter och främja likabehandling*, avsnitt 3.2.

Brukarperspektivet

De flesta av förvaltningens verksamheter har könsuppdelad statistik. Vi kan se att det finns skillnader i hur våra resurser används mellan kvinnor och män. Utifrån vår kunskap om att våra målgruppers problematik och behov inte alltid fördelar sig lika i förhållande till kön, vet vi att det många gånger är relevanta skillnader. Till exempel har vi fler män än kvinnor i våra boenden, våra enheter som riktar sig till ungdomar med utåtagerande beteende når fler pojkar och till våra missbruksverksamheter söker fler män för egen problematik medan fler kvinnor som söker för anhörigproblematik. Vi har också exempel på att vi har använt våra analyser av könsuppdelad statistik, kombinerat med kunskap om våra målgrupper, i verksamhetsförändringar som har lett fram till förbättringar för de vi möter. Detta är något som vi behöver göra i större utsträckning och i fler verksamheter.

I utförarverksamheter kan vi inte påverka inflödet eller insatserna då det styrs av biståndsbedömning, men vi kan kommunicera skillnader som vi ser till de som fattat beslut om insats, bland annat till stadsdelarnas myndighetsutövning. Inom Funktionsstöd har vi uppmärksammat skillnader i val av lagrum vid beslut om daglig verksamhet. Kvinnor har i högre utsträckning beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) samtidigt som män har fler beslut enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), som är en starkare rättighetslag. Kartläggning av stödbehovet visar samtidigt att kvinnorna hade ett större stödbehov än männen. För att en person ska beviljas daglig verksamhet enligt LSS så krävs läkarintyg. Resultatet visar att kvinnor inte får dessa utredningar genomförda och intyg utfärdade, vilket påverkar socialsekreterarnas val av lagrum.

Vi behöver förbättra möjligheten att göra relevanta analyser utifrån kön, resursfördelning, insatser vi erbjuder och brukarnas upplevelser genom att se till att statistiken är könsuppdelad. Flera verksamheter som saknar det idag har börjat arbeta med det. Vi behöver också fördjupa kunskapen om våra målgruppers behov relaterat till kön för att göra bättre kopplingar till det underlag vi tar fram i verksamheterna.

Arbetsgivarperspektivet

Ingen lönediskriminering har identifierats mellan könen inom förvaltningen men förvaltningen når fortsatt inte upp till de lönepolitiska målen för flera kvinnodominerade yrkesgrupper. Arbetet med löneanalys och strategier har utvecklats och stödet till verksamheterna i frågorna förbättrats. I löneöversynen 2017 genomför vi satsningar på grupper som inte når upp till målen.

Vi behöver en än starkare prioritering i våra löneöversyner på att befintliga resurser ska fördelas så att avvikelserna från de lönepolitiska målen minskar och därmed bidra till en minskad diskriminering av kvinnodominerade yrkesgrupper inom staden.

3.5 Idrotts- och föreningslivet ska nå fler målgrupper

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	■ Viss
-------------------------------------	--------

Nämnden ska bidra till målet och vi bedömer att vi nått viss måluppfyllelse.

Strategin anger att vi ska bidra till målet genom att uppmuntra till ökad föreningsverksamhet i områden med låg socioekonomisk hälsa. Stödet ska stimulera till ökat föreningsengagemang och därmed kunna bidra till ökade förutsättningarna för ett mer jämlikt Göteborg.

Riktade stöd ska nå fler målgrupper

Vi har bidragit till måluppfyllelse genom att det riktade stödet som vi fördelar via utlysningar av medel beaktar målsättningen att nå fler grupper. Målet har stor koppling till arbetet i de utsatta områdena samt med arbetet för ett jämlikt Göteborg.

Civilsamhället kan skapa förutsättningar för att fånga upp personer i de utsatta områdena. De riktlinjer som idag styr stadens stöd till civilsamhällets organisationer skiljer sig åt mellan de olika förvaltningar som fördelar medlen. Idag finns olika kriterier, benämningar och system i staden. Det ställer stora krav på de som söker medel att ta till sig information om vad som gäller för de olika bidragen. Gemensamma riktlinjer kommer förhoppningsvis att leda till att det blir enklare för organisationerna som söker medel.

Strategin anger även att vi ska analysera om nya förutsättningar har lett till att fler initiativ tas till att bilda nya föreningar. Vi ger mycket utbildningsstöd och har en utbildningskonsulent. Föreningsformalia och ekonomihantering är av störst intresse från

nya och mindre föreningar. Marginellt fler organisationer har fått stöd. Vi behöver hitta fler och nya vägar för att nå nya grupper.

Fler ska kunna delta

Förutom att bidra strukturellt har vi också utvecklat arbetssätt för att öka deltagandet för vissa målgrupper. Personer med olika funktionsnedsättningar ska kunna delta i idrotts- och föreningslivet i samma omfattning och på samma villkor som andra. Lots för barn och vuxna med funktionsnedsättning har sett att fler ställer frågor om kultur- och fritidsutbud för personer med funktionsnedsättningar och har därför satsat på marknadsföring så att fler hittar till aktiviteter som finns för målgruppen.

För att få personer som har eller har haft psykisk ohälsa eller en psykisk funktionsnedsättning att delta i friskvårdsaktiviteter har förvaltningen ingått ett IOP med Friskvårdsklubben. Det innebär att Friskvårdsklubben ordnar friskvårdsaktiviteter på Aktivitetshuset och hjälper personer med psykisk ohälsa till bättre fysisk och mental hälsa, ökat socialt kontaktnät och därmed större delaktighet i samhället.

Friskvårdsklubben består av personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa och genom IOP-avtalet med Aktivitetshuset har föreningen och delar av dess medlemmar gått från att vara brukare i våra verksamheter till att som partner medverka till brukares förbättrade hälsa.

För ensamkommande unga har vi genom kontakter med föreningslivet kunnat erbjuda ett brett utbud av fritidsaktiviteter. Vi har tidigare tagit kontakt med lokala föreningar som ligger omkring boendena och föreningar har svarat upp i hög utsträckning. Det har lett till att ungdomarna kan pröva på och aktivera sig i föreningsliv på olika sätt. För att också nå andra ungdomar som inte bor på HVB-hem har vi sett till att sprida informationen om det utbud som finns.

3.6 Livsvillkoren för personer med fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning ska förbättras

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	■ Viss
-------------------------------------	--------

Nämnden ska bidra till målet och vi bedömer att vi nått viss måluppfyllelse.

Vi arbetar övergripande med målet genom att öka den fysiska tillgängligheten och förbättra tillgängligheten på webben. I förvaltningens grunduppdrag ingår att förbättra livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning och vi har insatser direkt till brukare och till stadens medarbetare och verksamheter.

Den fysiska tillgängligheten har förbättras. Ett exempel är Kallebäckens boende för missbrukare som numera fysiskt tillgänglighetsanpassad. På Dalheimers hus fortgår arbetet med att öka tillgängligheten. Dalheimers hus har även öppnat upp för fler grupper med olika former av funktionsnedsättning och Datorspelsklubben har flyttat in till Dalheimers hus. Datorspelsklubben erbjuder dagläger för unga hemmasittare med autism. Trots en generell förbättring ser vi dock fortfarande vissa brister i den fysiska tillgängligheten i flera av våra boenden och det är ett fortsatt utvecklingsområde. Tillgängligheten till stadens webbplats har förbättras. Den är idag mer tillgänglig med fler översättningar till teckenspråk, bildkommunikation och talsyntes.

Vi bidrar med information och sprider kunskap för att alla ska kunna delta i samhället på jämlika villkor. Teckenspråksforums samarbete med arrangörer i Göteborg, såsom Kulturkalaset, har lett till ökat antal aktiviteter på teckenspråk och att medvetenheten om dövas situation har ökat. De har även deltagit i arbetsgrupp för att ta fram GotEvents ”tillgänglighetsapp”, som ska göra stadens arenor och evenemang tillgängliga för fler.

Lots för barn och vuxna med funktionsnedsättning ger både målgruppen, anhöriga och profession information och stöd. Cirka en fjärdedel av alla samtal kommer från professionen, både inom kommun och region. Genom att vara kända inom professionen hjälper vi till att minska kontakterna för vår målgrupp och vi ser det blivit ett sätt att avlasta föräldrar till barn med funktionsnedsättning.

Barn med LSS-beslut kan få korttidshem eller lägvistelse hos oss. Vi kan se att vi inom staden har svårigheter att verkställa vissa beslut och det rör särskilt yngre barn, barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) samt barn med psykiatriska tilläggsdiagnoser och högfungerande autism. Helhetsbilden ger oss också bättre möjlighet att utveckla och anpassa verksamheten utifrån det vi ser.

Många av våra brukare kommunicerar på annat sätt än tal och vi är drivande i att utveckla verktyg, sprida kunskap och använda metoder. Som exempel har Eldorado resurs i samverkan med andra utvecklat ett utbildningskoncept som heter ”Ett gott samspel” som ska bidra till bättre möjligheter för personer med grav intellektuell funktionsnedsättning att samspela och påverka sin egen livssituation. Materialet fokuserar på hur viktigt det är att omgivningen är lyhörd och medveten kring den egna rollen som samspelepartner och den finns till för närstående och för medarbetare i staden.

Brukarrevision har i samarbete med andra utvecklat en samtalsguide med hjälp av Alternativ kompletterande Kommunikation (AKK) för att metoden brukarrevision även ska kunna användas av brukare som kommunicerar på annat sätt än tal. Det har bidragit till att lyfta fram och synliggöra röster och behov hos grupper i befolkningen som har svårt att få sin röst hörda. För högre måluppfyllelse är nästa steg är att få spridning av dessa metoder, så att de kan användas som ett bra stöd för medarbetare och verksamheter i staden.

3.7 Individ- och familjeomsorgen ska skapa mer jämlika livs- chanser för stadens invånare

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	■ Viss
--	---------------

Nämnden har prioriterat målet. Vi ser viss måluppfyllelse utifrån att förvaltningen har genomfört planerade aktiviteter och att det finns förutsättningar för fortsatt arbete.

Social resursnämnd är tillsammans med SDN Askim-Frölunda-Högsbo processägare för målet (se separat rubrik 3.7.1). Vi har valt att koppla målet till arbetet för en jämlik stad och att förtydliga individ- och familjeomsorgsperspektivet i det. I strategin ingår även att en plan mot etablerat missbruk och beroende ska tas fram och implementeras samt att utbildningsinsatser och information till föräldrar och personal ska fortsätta.

Plan mot etablerat missbruk och beroende

En plan mot etablerat missbruk och beroende har tagits fram. Den ger en gemensam strategisk riktning för stadens drogförebyggande arbete. Beslut fattades i nämnden våren 2017 och ska antas av kommunfullmäktige innan planen realiserar. Implementeringen underlättas av plattformsarbetet med enhetschefsnätverket Vuxna och att många medarbetare i staden och samverkanspartner deltagit i framtagandet av planen.

Efterfrågan på insatser inom ANDT

Stödet till stadsdelarna i arbetet mot alkohol, narkotika, doping, tobak (ANDT) fortsätter att utvecklas. Efterfrågan på lokalt kunskapsstöd är hög och är en följd av

tidigare insatser och ökad fokusering på såväl förebyggande arbete som behandlingsinriktat arbete.

Senaste drogvaneundersökningen från 2016 visar att ungdomar i Göteborg dricker och röker mindre än någonsin tidigare. Även narkotikaanvändningen minskar något. Cannabis är fortfarande den dominerande drogen. Narkotikaanvändandet är vanligare i de centrala stadsdelarna, men Majorna-Linné och Centrum har brutit trenden. Skolpersonal, politiker, folkhälsoråd och andra berörda har fått ta del av resultaten. 2017 analyserar vi skolresultaten på stadsdelsnivå som underlag för det lokala fördjupningsarbetet. De skolor som vill fokusera än mer systematiskt och långsiktigt på ANDT-frågorna har fått extra stöd. Förvaltningen har också riktat insatser till skolor där behoven är störst. Personal inom skola, fritid, socialtjänst, föreningsliv samt frivilligorganisationer har fått mer kunskap genom utbildningar om dopning. Ett medvetet utvecklingsarbete har inneburit en ökad bredd och genomslag för dopningsfrågan.

Introduktionen för nya socialsekreterare och BBIC-arbetet ska bidra till en jämlik individ- och familjeomsorg.

Alla stadsdelar har implementerat nya BBIC och har utbildare, samordnare och styrgrupper. Förvaltningens uppdrag är att samordna införandet. Nya BBIC ska ge förutsättningar att stärka rättsäkerheten, öka delaktigheten för barn och unga, förenkla arbetet och bidra till systematisk uppföljning. Statistiken kommer så småningom ge underlag för att bättre mäta sociala livsvillkor för barn som kommer i kontakt med socialtjänsten.

Nya socialsekreterare har fått introduktion som planerat genom förvaltningen. Antalet nyanställda socialsekreterare ökar inte lika mycket som tidigare och det är oklart vad som händer med uppdraget efter årsskiftet 2017-2018.

Gemensamma riktlinjer, rutiner och metoder inom individ- och familjeomsorgen

Stadens socialtjänst närmar sig varandra och enas om riktlinjer, rutiner och metoder inom flera av Individ- och familjeomsorgens sakområden. Verksamheterna inom Stöd till familjer och individer fyller med sin fördjupade sakkompetens och sina brukarkontakter inom till exempel missbruk, våld i nära relationer, ungdomsproblematisering med mera, en viktig funktion i arbetet.

3.7.1 Processägarskapet

Social resursnämnds strategi i budget 2017 är att länka målet och processägarskapet till arbetet för ett jämlikt Göteborg. Det har bland inneburit att vi bidragit på olika sätt för att förtydliga individ- och familjeomsorgsperspektivet i arbetet inom de i fem fokusområdena inom Jämlikt Göteborg. Representanter från förvaltningens kärnverksamheter ingår i samtliga fokusgrupper. Ett exempel på ökat IFO- perspektiv är att fokusgruppen om god start i livet, har lyft frågan om att säkra skolgången för barn som av socialtjänsten placeras på institution.

Under våren har arbetet med en mer riktad strategi för IFO gällande ökad måluppfyllelse påbörjats tillsammans med SDF Askim-Frölunda-Högsbo. Utgångspunkten för strategin kommer att vara socialtjänstens kärnprocesser, samt det gemensamma arbete som redan görs i staden när det gäller gemensamma riktlinjer och rutiner, övergripande handlingsplaner och gemensam metodutveckling. Strategin kommer också innehålla förslag på ett pilotprojekt, som syftar särskilt till att i praktiken förbättra det grundläggande arbetet i socialtjänstprocessen, där vissa utvecklingsområden redan är identifierade. Erfarenheterna från projektet bör sedan

kunna ligga till grund för det fortsatta gemensamma utvecklingsarbetet i staden. En inledande dialog har funnits mellan nämndernas presidier och företrädare för IFO sektorn i de båda förvaltningarna om övergripande inriktning. Utifrån det kommer ett förslag till strategi tas fram under hösten och förankras såväl politiskt som i de berörda verksamheterna i staden.

Nämndens nya uppdrag 2018, att skapa en utvecklingsenhet för socialtjänst och funktionshinderområdet, kommer ha stark koppling till arbetet med målet.

3.8 Alla elever ska oavsett bakgrund nå målen inom skolan och kunna utvecklas till sin fulla potential

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	
-------------------------------------	--

Nämnden arbetar inte aktivt med målet.

3.9 Äldres livsvillkor ska förbättras

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	■ Viss
-------------------------------------	--------

Nämnden ska bidra till målet och vi bedömer att vi nått viss måluppfyllelse.

Bergsjöhöjd och Kallebäck

Under 2016 sattes Kallebäckens boende i full drift, vilket innebar ett tillskott av platser för målgruppen äldre personer med missbruk. Kallebäck har en annan planlösning än Bergsjöhöjd och är tillgänglighetsanpassat, vilket också gett bättre möjligheter att tillgodose målgruppens behov.

Arbetet fortskrider enligt plan på Bergsjöhöjd och Kallebäck med att öka de boendes delaktighet vid upprättandet av vård- och genomförandeplaner och att säkerställa aktualiteten. Det nationella värdegrundsarbetet är tongivande och vi arbetar aktivt med metodutveckling utifrån nationella riktlinjer, vilket i nuläget främst innebär MI (Motiverande Intervju) och LAB (Lågaffektivt bemötande). En metodutvecklare arbetar enbart mot Bergsjöhöjd och Kallebäck vilket möjliggör ett regelbundet metodstöd, men vi har konstaterat i en ny handlingsplan att vi behöver förstärka metodarbetet ytterligare. Handlingsplanen innebär också översyn av rutiner, bättre larm och andra förstärkta trygghetsåtgärder.

Sociala aktiviteter är ett viktigt inslag för att öka våra brukares livsvillkor och har utvecklats i och med att ett antal medarbetare har fått det som sitt ansvarsområde tillsammans med aktivitetsledare. Vi arbetar med att utöka med möjliga aktiviteter utifrån målet ökad inkludering och i enlighet med brukarnas önskemål. Exempel på aktiviteter är: turer till närliggande affärscentrum, utflykter en secondhandaffär och till Hornborgarsjön. Även grillträffar och bingo har tillkommit på de boendes initiativ och finska och svenska kyrkan erbjuder återkommande aktiviteter inom enheten

Gemensamma sociala aktiviteter annonseras i gemensamma utrymmen för att så många som möjligt ska få chans att följa med. Kontaktpersonen erbjuder också individuella aktiviteter när den boende önskar det.

För att öka möjligheten att kunna påverka sin boendesituation har planer för satellitlägenheter tagits fram inom ramen för hemlöshetsplanen. Tyvärr har vi inte kommit igång med det arbetet utifrån bristen på lägenheter. Frågan kommer att fokuseras i uppföljningen av planen, som leds av Fastighetskontoret.

Allégården

Hösten 2016 startade ett samarbete mellan Lägerverksamheten och Syninstruktörerna. Samarbetet innebär att personer som Syninstruktörerna möter i sin verksamhet också ska få åka på seniorläger och träffa andra i samma situation.

Under 2017 ska Allégården genomgå en del förändringar i enlighet med de krav som Räddningstjänsten har ställt för att göra huset mer brandsäkert. Det kommer att innebära en del problem för verksamhetens dagliga drift när byggnaden renoveras.

Seniorläger

Enkätresultat har visat på stor nytta för målgruppen där den sociala gemenskapen har gett ökat livskvalitet och minskad isolering. Antalet seniorer som åker på läger har ökat som ett resultat av ökat nämndbidrag. Det ledde till att Stora Färgen har öppnat verksamhet för seniorer och att åldersgränsen för att delta i seniorläger sänkts till 65 år. En annonskampanj i Metro skapade ett stort intresse för verksamheten. På grund av besparingsåtgärder, som beslutats av nämnde, har endast halva utökningen genomförts.

3.10 Göteborg ska minska sin miljö- och klimatpåverkan för att bli en hållbar stad med globalt och lokalt rättvisa utsläpp

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	■ Viss
-------------------------------------	--------

Nämnden ska bidra till målet. Strategierna för målet anger att förvaltningen systematiskt ska utveckla och förbättra miljöarbetet utifrån stadens styrande dokument.

Miljöfrågorna ska vävas in och bli en naturlig del i vårt dagliga arbete. Där det är möjligt ska vi involvera brukarna i miljöarbetet. Förvaltningen ska fokusera på att öka medarbetarnas möjlighet att källsortera, inventera kemikalier i verksamheter där barn finns, spara energi och välja vegetarisk och ekologisk mat. Vi bedömer måluppfyllelsen som viss utifrån mätningar och statistik. I sin helhet har vi bra strategier för målet som vi ska fortsätta att arbeta med.

Källsortering

Resultatet för källsortering visar att vi har en väl fungerande strategi. Vi kan se att förvaltningen har ökat möjligheten för medarbetare att sortera inom flera avfallsgrupper. Speciellt tydligt ser vi en ökning inom avfallsgrupperna matavfall och pappersförpackningar. Vi återanvänder och återvinner i allt högre grad, exempelvis möbler och IT-utrustning.

I ett led att ytterligare minska avfall och kostnader behöver vi se över möjligheten att köpa in ett alternativ till den mjölk vi har idag. Ur ett hållbarhetsperspektiv är det orimligt att köpa in mjölk i små trekantsförpackningar. På ett år blir det enorma mängder avfall. Literpriset är också väldigt dyrt i jämförelse med annan mjölkdryck.

Kemikalier

Förvaltningens arbete med att inventera kemikalier är i en uppstartsfas. Vi är med i projektet "ansvarsfull kemikalieanvändning" i staden, där vi tillsammans har tittat på ett förslag till handlingsplan. Arbetet kommer att kräva styrning från centralt håll och varje enhet ska inventera sina kemikalier. I första hand fokuserar vi på verksamheter där barn finns eftersom de är särskilt utsatta för kemikalier.

Ekologisk mat

Förvaltningens resultat för ekologisk mat ligger de två senaste åren oförändrat på 26 procent. En mätning för 2017, januari till juni, visar att resultatet har ökat till 34,9

procent. Trots att resultatet har ökat når vi ännu inte upp till 50 procent som är stadens mål. Därför behöver vi förstärka strategin gällande ekologisk mat.

3.11 Bostadsbristen ska byggas bort och bostadsbehoven tillgodoses bättre

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	
-------------------------------------	--

Nämnden arbetar inte aktivt med målet.

3.12 Det hållbara resandet ska öka

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	■ God
-------------------------------------	-------

Nämnden ska bidra till målet. Strategierna för målet anger att förvaltningen ska minska resandet med tjänstebil, resor med privat bil i tjänsten och resor med flyg. Vi bedömer måluppfyllelsen som god utifrån mätningar och statistik. I sin helhet har vi bra strategier för målet som vi ska fortsätta att arbeta med. Däremot ser vi ett utvecklingsbehov av att ta fram en strategi för att arbeta med att förebygga och följa upp fordonskador. Vi ser också ett behov av en bättre samordning för våra tjänstefordon.

Resor med tjänstebil och resor med privat bil i tjänsten

Under mandatperioden har förvaltningen minskat koldioxidutsläppen från resor med tjänstebil och privat bil i tjänsten. Vi minskade utsläppen från 117,3 CO² ton till 107,2 CO² ton under perioden 2014 till 2016. Privat bil i tjänsten har minskat från 12,7 CO² ton till 9,9 CO² ton under samma period.

Vi ser en ökning i antalet av förvaltningens tjänstefordon mellan perioden 2014 till 2016. Från 79 fordon 2014 till 91 stycken 2016. Däremot har vi under början av 2017 minskat våra tjänstefordon. För närvarande långtidsleasar vi 83 fordon. En långtidsleasing omfattar en period på längre än 6 månader.

I första hand omplaceras vi fordon som inte används i förvaltningen, innan vi leasar nya. När fordonsavtal ska förlängas efter leasingtidens utgång gör vi det på ett år i taget, eftersom behovet av bil kan förändras i verksamheterna. Vi har sagt upp förvaltningens parkeringsplatser i garaget på Gårdavägen, vilket har inneburit en kostnadsbesparing.

Fordonsskador

Sedan 2015 har vi börjat följa upp förvaltningens fordonskador. Vi ser att vi behöver arbeta mer skadeförebyggande. Singelolyckor, stöld och parkeringsskador är vanligast. Skadekostnaderna för 2015 var 259 175 kr och 2016 335 000 kr. Detta inkluderar både skadekostnader för långtids- och korttidsleasade fordon. För 2016 har vi dessutom 6 fordon som inte blivit reparerade. Kostnaderna för dessa fordon är inte inräknade i totala kostnaden 2016.

Flygresor

Förvaltningen har flera internationella samarbeten vilket förklarar behovet av att resa med flyg. 2015 minskade flygresorna för att sedan öka 2016. Under hela mandatperioden har vi dock sänkt våra koldioxidutsläpp från 154 CO² ton 2014 till 131 CO² ton 2016.

Samtliga av förvaltningen flygresor under 50 mil går mellan orter med bra tågförbindelser. Enligt resepoliticyn ska vi inte ha några flygresor under 50 mil. Därför följer vi varje år upp alla korta flygresor och rapporterar till respektive verksamhetschef.

Från mandatperiodens början hade vi 5 enkelresor, 2015 ökade enkelresorna till 14 för att 2016 minska till 11.

Cykelleasing och Västtrafikkort

2014 nyttjade 23 medarbetare (2,3 procent) möjligheten till cykelleasing, 2015 var det 33 medarbetare (2,9 procent) och 2016 43 medarbetare (3,1 procent).

2016 beställde 330 anställda årskort på Västtrafik, 2015 beställdes 217 och 2014 beställdes 296.

3.13 Sysselsättningen för grupper långt ifrån arbetsmarknaden ska öka

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	
-------------------------------------	--

Nämnden ska bidra till målet. Enligt strategin i budgeten ska förvaltningen arbeta med målet inom ramen för målet *Göteborg ska vara en jämlikt stad*, se avsnitt 3.1 i rapporten.

3.14 Göteborg ska vara en hållbar innovationsstad med ökande jobbtillväxt

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	
-------------------------------------	--

Nämnden arbetar inte aktivt med målet.

3.15 Göteborgarnas möjlighet att turista i sin egen stad ska öka

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	
-------------------------------------	--

Nämnden arbetar inte aktivt med målet.

3.16 Tillgängligheten till kultur ska öka

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	
-------------------------------------	--

Nämnden arbetar inte aktivt med målet.

3.17 Osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor ska upphöra

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	■ Viss
-------------------------------------	--------

Nämnden ska bidra till målet. Nämnden ska bidra till målet och vi bedömer att vi nått viss måluppfyllelse

2016 års löneanalys visade inte på några osakliga löneskillnader mellan könen inom förvaltningen men vi har kvinnodominerade befattningsgrupper, som inte når upp till de lönepolitiska målen avseende såväl medianlön som 90:e percentil. I jämförelse med traditionellt mansdominerade grupper inom staden med samma svårighetsgrad som överstiger den lönepolitiska målbilden föreligger osakliga löneskillnader.

Större befattningsgrupper som ej uppnår medianlönen målen och där grund för detta saknas är stödassistenter, undersköterskor, behandlingsassistenter samt fältassistenter.

Avvikelser mot 90:e percentilen återfinns inom ett flertal verksamheter i förvaltningen och innebär att medarbetare med långvarigt god prestation inte har erhållit önskvärd löneutveckling.

Lönebildningen i förvaltningen utmanas av att rekryteringssvårigheter för många yrkesgrupper driver upp ingångslöner och rubbar lönestrukturen inom gruppen.

Lönebildningsfrågan är en utmaning sett till möjligheterna att finansiera löneökningar i nivå med behoven. Förvaltningen har under flera år jobbat med att skapa utrymme för löneökningar genom att effektivisera verksamheten då indexjusteringarna i budgeten inte täcker behoven och prishöjningar inte bedömts möjliga i tillräcklig omfattning.

Löneöversyn 2017 är inte avslutad och resultatet kan inte avläsas men inför översynen fattades beslut om att prioritera ovan nämnda grupper utifrån det ekonomiska utrymme som avsatts för löneökningar.

Inför de årliga löneöversynerna involveras chefer på alla nivåer för dialog kring behov och prioriteringar för att befintliga resurser ska prioriteras för grupper där löneökningsbehoven är störst. Men arbetet är en utmaning då möjligheterna till omfördelningar är begränsade då förvisso många grupper ligger i nivå med de lönepolitiska målen men få grupper överskrider dem.

Förvaltningen har via stöd från HR-enheten ökat kompetensen hos chefer i lönebildningsfrågor till exempel genom workshop i att skapa nedbrutna lönekriterier och att ge feedback i lönesamtal. Men förvaltningen behöver även fortsatt arbeta för att stärka den individuella, differentierade lönesättningen. Med det menar vi att löneutvecklingen ska baseras på individuella prestationer och att god arbetsprestation över tid ska löna sig.

3.18 Göteborg ska öka andelen hållbara upphandlingar

Bedömning av uppnådd måluppfyllelse	■ Viss
-------------------------------------	--------

Nämnden ska bidra till målet och vi bedömer att vi nått viss måluppfyllelse.

Social resursförvaltning har stärkt sektorn social ekonomi inom upphandlingsområdet. Ändå konstaterar den externa utvärderingen att många hinder som hänger ihop med förhållningssätt, kompetens och vanor hos inköpare kvarstår. Vi försöker fortsatt stötta inköps- och upphandlingsförvaltningen, så att de bättre kan driva frågor om socialt hänsynstagande.

Förvaltningen arbetar också internt för att öka andelen hållbara upphandlingar. I det har stadens styrdokument inom området inköp och upphandling en central roll tillsammans med de upphandlingar som görs genom ramavtal via förvaltningen Inköp och upphandling.

Arbetet med att öka andelen hållbara upphandlingar inom förvaltningen fortgår även genom ett utvecklingsarbete av inköpsfunktionen som påbörjades under 2016. I utvecklingsarbetet ingår bland annat att ge ett utökat stöd till förvaltningens verksamheter vilket har resulterat i att inköpsfunktionen inom ekonomienheten förstärkts med avtalscontroller/jurist och en plan för centrerad inköpsorganisation inom verksamheterna och kompetenshöjande åtgärder planerats.

Inga tjänsteupphandlingar enligt modellen för social hänsyn har genomförts i förvaltningen under 2017. Inte heller har några tjänsteupphandlingar genomförts, (genom förnyad konkurrensutsättning), inom något ramavtalsområde där social hänsyn angetts som kriterium och där upphandlingens avtalstid har varat längre än fyra månader

i tid och sysselsatt mer än en person på heltid.

Anledningen till att tjänsteupphandlingar med krav på social hänsyn inte har genomförts i förvaltningen bero bland annat på att social hänsyn är ett kriterium inom få ramavtalsområden, som städtjänster och hantverkstjänster, och att det därutöver ställs krav på att upphandlingens avtalstid och sysselsättningsgrad.

Förvaltningen har i sitt arbete med modellen social hänsyn bland annat utgått från stadens budget 2016 och stadens styrdokument ”Policy för inköp och upphandling” som anger att modellen för social hänsyn ska användas när tjänsteupphandlingar kan omfattas av sociala hänsynskriterier. Inköp och upphandlingsförvaltningen har en särskild stödfunktion för sådana upphandlingar. Stödfunktionen har valt att stegvis börja använda sig av modellen inom staden och ett pilotprojekt inom stadens bolag har pågått under två år. Social resursförvaltning blev i maj 2017 kontaktad av stödfunktionen i deras process för att arbeta vidare med modellen social hänsyn.

4 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

4.1 Mottagning av nyanlända

Mottagande av nyanlända med uppehållstillstånd

Många av de asylsökande som kom till Sverige under hösten 2015 har nu fått uppehållstillstånd och har eller är på gång att påbörja sin etablering i samhället. Antalet nya ärenden på Etableringsenheten har ökat markant under våren 2017 och arbetssituationen är mycket pressad. Bosättningslagen som infördes under 2016 innebär mycket administrativt arbete och många kontakter med statliga myndigheter. Antalet kvotflyktingar som anvisats till Göteborg och barnfamiljer har blivit fler än de prognoser vi fått, vilket har medfört stora krav på mottagande.

Det tar ofta lång tid innan de statliga ersättningarna kommer igång för nyanlända inom etableringen. Det gäller bland annat etableringsersättning, barnbidrag och föräldrapenning. Under tiden saknar individerna egen försörjning och behöver då söka försörjningsstöd. En stor del av dessa pengar kan inte återsökas utan medför en ökad kostnad för Etableringsenheten. Under våren 2017 har det lett till ökade kostnader på mellan 2,5 och 3 miljoner kronor per månad. Vi för en dialog med berörda statliga myndigheter för att minska ledtiderna och då också kostnader för kommunen, men än har ingen förändring skett.

Boendelösningarna för nyanlända blir på grund av bostadsbristen ofta både dyra och dåliga. Göteborgs Stad får använda en större del av de schablonmedel som betalas ut till kommunen för mottagandet av nyanlända till att finansiera boendelösningar. Boendekostnader som inte täcks av statlig ersättning påverkar förvaltningens förutsättningar att hålla budget. Bostadsbristen leder också ofta till kortsiktiga lösningar. Många nyanlända tvingas flytta flera gånger och trångboddheten är utbredd. Boendelösningarna innebär också sämre möjligheter till integration för många nyanlända barnfamiljer.

Fastighetskontoret ansvarar för att ta fram boendelösningar för personer som anvisas via bosättningslagen. Till följd av bostadsbristen har många erbjudits tillfällig boende i så kallade mellanboenden. Lilleby Camping är ett sådant mellanboende. De boende där har inte beviljats bostadsersättning från Försäkringskassan som beräknat. Konsekvensen av att Försäkringskassan avslår ansökan om bostadsersättning blir att personerna inte är självförsörjande och istället blir beroende av försörjningsstöd som betalas ut av Etableringsenheten till dess att de flyttar från Lilleby till annat boende. Kostnaden är inte budgeterad. I andra mellanboendelösningar är det inte möjligt för Fastighetskontoret att skriva hyresavtal. I dessa mellanboenden skriver i stället de boende så kallade driftsavtal vilka hanteras av Social resursförvaltning. Förvaltningen ansvarar också för viss drift för dessa mellanboenden, en kostnad som inte heller är budgeterad.

Det är en stor utmaning är att behålla och rekrytera socialsekreterare till verksamheten. Konkurrensen om socialsekreterare är stor och vi har haft svårt att matcha de löner som erbjuds i stadsdelar och kranskommuner.

Antalet deltagare i samhällsorientering på Integrationscentrum har ökat. Såväl det flerspråkiga Informationskontoret som Introduktionsstödet har också haft betydligt fler ärenden under året. Flyktingguide/språkvän har ökat antalet matchningar mellan göteborgare och nyanlända markant.

Ensamkommande barn och unga

Det har varit en stor utmaning att anpassa verksamheten för ensamkommande barn och unga. Det finns många faktorer som påverkat anpassningen under våren och som kommer att fortsätta även framåt. Antalet nya ensamkommande som anvisas till staden har legat på ett mycket låg nivå. Många ungdomar som kom under hösten 2015 hinner fylla 18 år under asylprocessen eller har skrivits upp i ålder. De flyttar då oftast från våra boenden. Andra faktorer som påverkar är att de statliga ersättningarna ändrats. Från och med 1 april ersätter staten inte längre obelagda platser. Överenskommelsen med Migrationsverket är uppsagd från och med 1 juli 2017 och nya, betydligt lägre statliga ersättningar utgår för boende och vård och omsorg för ensamkommande.

Till följd av de nya förutsättningarna har enheten för ensamkommande gått igenom en stor omställning under våren. Samtliga avtal med privata entreprenörer har sagts upp. Ankomstenheten som skapades under hösten 2015 har avvecklats liksom utvecklingsenheten. 11 HVB-hem i egen regi har stängts och 5 har omvandlats till den nya boendeformen stödboende. Det har lett till att cirka 130 medarbetare har ingått i omställning. Kostnaden per boendeplats har sänkts men behöver sänkas ytterligare under hösten.

Diskussioner förs också inom ramen för IOP-samarbetet för att minska antalet platser och sänka kostnaderna per boendeplats.

Återsökning av statliga medel

För att åstadkomma effektiva och rättssäkra ansökningsförfaranden har Flyktingadministration arbetat med att öka kunskapen om statliga ersättningar för flyktingar hos stadens förvaltningar. Det har gett resultat.

4.1.1 Statsbidrag

	2017-08-31	2016-12-31
Kostnader som nämnden har sökt eller avser att söka statsbidrag för från Migrationsverket avseende 2017 eller tidigare och där nämnden ännu inte har fått beslut vid angiven tidpunkt (tkr)	371 000	491 000

4.2 Uppdrag från Kommunfullmäktige angående Plan mot våld i nära relationer

Komplettering av planen mot våld i nära relationer

Kommunfullmäktige gav 2015-09-10 Social resursnämnd i uppdrag att tillsammans med Fastighetsnämnden utreda och komplettera planen mot våld i nära relationer med olika möjligheter att lösa boendesituationen med utgångspunkt att det är förövaren som ska flytta från gemensam bostad.

Sedan januari 2016 kan även personer som utövar våld i nära relationer, via Fastighetskontoret, beviljas förtur till kommunalt kontrakt. Det görs utifrån att den våldsutsatta och barnen ska kunna bo kvar i hemmet. Genom Utvägs boende erbjuds våldsutövaren ett tillfälligt boende så att partnern och barnen ska kunna bo kvar i hemmet. Krävs att en tar ansvar för våldet och tackar ja till behandling att bryta våldsbeteendet

Virtuellt resurscenter

Kommunfullmäktige gav 2015-09-10 Social resursnämnd i uppdrag att utreda möjligheten att inrätta ett virtuellt resurscenter.

Våren 2017 genomförde förvaltningen en utredning som handlade om hur behovet av ett virtuellt resurscenter ser ut, vilka alternativa lösningar som finns samt vilka som är målgrupperna för det. Utredningen behandlade även frågan om hur det virtuella resurscentret i så fall ska vara utformat för att på bästa sätt möta målgruppernas behov.

Vi har varit i kontakt med ett antal aktörer på området våld i nära relation för att få in flera perspektiv. Vi har vänt oss till myndigheter, verksamheter och ideella organisationer, på både lokal och nationell nivå.

Nämnden ska ta ställning till utredningen under hösten 2017. Resultatet av utredningen kan därför beskrivas närmare i uppföljningsrapport 3.

4.3 Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah

	Kvartal 2 2017
Antal anmälningar enligt Lex Maria	0
Antal anmälningar enligt Lex Sarah	1

Information om anmälan enligt lex Sarah finns i bilaga till rapporten.